

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie X./2019
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 579/2018
populárny názov	Oslobodenie od súdneho poplatku
sudca spravodajca	Luboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 1 Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 7 ods. 5 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	K prechodu práv a povinností zo spotrebiteľskej zmluvy z osoby spotrebiteľa na osobu dediča môže dôjsť tak v priebehu už začatého súdneho konania (keď žalobu podal spotrebiteľ, avšak v priebehu konania zomrel a na jeho miesto nastúpil ako žalobca jeho dedič), ale tiež pred začatím súdneho konania (pred podaním žaloby). Ide o situáciu, keď sa nároky zo spotrebiteľskej zmluvy začnú uplatňovať na súde po smrti spotrebiteľa tak, že žalobu podá už dedič ako právny nástupca spotrebiteľa. V oboch uvedených prípadoch podľa názoru ústavného súdu spotrebiteľ ako žalobca ako aj právny nástupca spotrebiteľa majú nárok na zákonné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a to podľa § 4 ods. 2 písm. u) zákona o súdnych poplatkoch.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka ako žalobkyňa podala na okresnom súde žalobu o zaplatenie peňažnej sumy. Predmetom žaloby bol nárok na zaplatenie poistného plnenia z poistenia spotrebiteľského úveru. Poistnou udalosťou bola smrť nebohej. Právne nástupníctvo sťažovateľka preukázala osvedčením o dedičstve. Uznesením vyššieho súdneho úradníka okresného súdu bolo konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorou namietala, že podľa § 4 ods. 2 písm. u) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) je od platenia súdneho poplatku personálne oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu a sťažovateľka ako právna nástupkyňa (spotrebiteľky a zmluvnej strany úverovej zmluvy, v ktorej je obsiahnutá aj poistná zmluva) má právne postavenie spotrebiteľa s

	<p>odkazom, napríklad na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 139/2017, sp. zn. 1 Cdo 1011/2015 a sp. zn. 2 Cdo 130/2016. Uznesením okresného súdu bola sťažnosť podaná sťažovateľkou zamietnutá. Podľa názoru okresného súdu spotrebiteľskú zmluvu uzatvorila nebohá sestra sťažovateľky, teda nie priamo sťažovateľka, a táto nárok na osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov neuplatnila. Preto jej oslobodenie od súdneho poplatku nepatrí. Žalobu podala sťažovateľka, teda osoba odlišná od subjektu, ktorý spotrebiteľskú zmluvu uzatvoril.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru</p> <p>Z ustanovenia § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. januára 2008 možno vyvodit', že za spotrebiteľskú zmluvu treba považovať každú zmluvu uzatvorenú medzi dodávateľom konajúcim v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom (fyzickou osobou) nekonajúcim v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podstatné je tiež, že nezáleží na právnej forme uzatvárajúcej zmluvy (kúpna zmluva, nájomná zmluva, poisťovacia zmluva, nepomenovaná zmluva atď.), ale ani na tom, v akom zákone je uzatvárajúca zmluva právne upravená (napr. Občiansky zákonník, resp. Obchodný zákonník). Podľa § 460 Občianskeho zákonníka dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Dedičstvo tvoria také majetkové práva a povinnosti, ktoré smrťou fyzickej osoby nezanikajú a ktoré ani neprechádzajú na iné subjekty na základe osobitných zákonných ustanovení. Predmetom dedenia sú predovšetkým veci hnutel'né a nehnuteľné, ostatné vecné práva (napr. práva a povinnosti z vecných bremien), osobnomajetkové práva a záväzkové práva (pohľadávky a dlhy poručiteľa). Na základe dosiaľ uvedeného možno vo všeobecnej rovine zásadne konštatovať, že hoci záujem na riadnom výkone spravodlivosti môže ospravedlniť určité finančné obmedzenia prístupu jednotlivca na súd, a preto povinnosť zaplatiť súdny poplatok v súvislosti s podaním žaloby v civilnom konaní nemôže byť považovaná za obmedzenie práva na prístup na súd (right of access to a court), resp. práva na súd (right to a court), ktoré by bolo samo osebe nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, v prípade, keď priamo zo zákona je strana konania osobne oslobodená od súdneho poplatku, no napriek tomu pre nezaplatenie súdneho poplatku dôjde k zastaveniu konania, znamená to zásah do samej podstaty práva na prístup na súd (right of access to a court), resp. práva na súd (right to a court), teda porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru s účinkami denegationis iustitiae. Pri aplikácii už uvedených právnych predpisov a zásadných zovšeobecňujúcich záverov na daný prípad treba predovšetkým konštatovať, že medzi účastníkmi konania sa javí ako nesporné, že predchodkyňa žalobkyne uzatvorila so žalovanou úverovú zmluvu, v ktorej je obsiahnutá aj poisťovacia zmluva pre účely poistenia povinnosti splatiť úver, pričom táto zmluva má spotrebiteľský charakter. Hoci je táto skutočnosť nesporná, ústavný súd dodáva, že žalovaná ako dodávateľka pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a predchodkyňa žalobkyne ako spotrebiteľka a fyzická osoba nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ďalej je nesporné, že po smrti sa jej univerzálnou dedičkou stala sťažovateľka, ktorá je jej sestrou. Napokon za nesporné treba považovať aj to, že žalobu na okresnom súde podala už po smrti sťažovateľka, nie teda osobne poistená z poisťovacej zmluvy ešte za svojho života. Hoci spravidla sa práva zo spotrebiteľskej zmluvy domáha priamo spotrebiteľ, ktorý spotrebiteľskú zmluvu s dodávateľom osobne uzatvoril, často sa stáva, že sa tohto práva domáha po smrti spotrebiteľa jeho dedič ako právny nástupca, ktorý momentom smrti poručiteľa (spotrebiteľa) nadobudne jeho práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 460 Občianskeho zákonníka). Sám sa takto stane spotrebiteľom, keďže všetky práva a povinnosti poručiteľa (spotrebiteľa) prešli dedením na neho ako na právneho nástupcu. Ako na to správne poukazuje okresný súd, k prechodu práv a povinností zo spotrebiteľskej zmluvy z osoby spotrebiteľa na osobu dediča môže dôjsť tak v priebehu už začatého súdneho konania (keď žalobu podal spotrebiteľ, avšak v priebehu konania zomrel a na jeho miesto nastúpil ako žalobca jeho dedič), ale tiež pred začatím súdneho konania (pred podaním žaloby). Ide o situáciu, keď sa nároky zo spotrebiteľskej zmluvy začnú uplatňovať na súde po smrti spotrebiteľa</p>

	<p>tak, že žalobu podá už dedič ako právny nástupca spotrebiteľa. Práve o túto druhú eventualitu ide v danom prípade. Podľa názoru okresného súdu iba v prvom prípade (ak žalobu podáva osobne spotrebiteľ, ktorý spotrebiteľskú zmluvu sám uzatvoril) má žalobca zo zákona právo na oslobodenie od súdneho poplatku. Ak žalobu nepodáva spotrebiteľ, ktorý spotrebiteľskú zmluvu osobne uzatvoril, ale jeho dedič ako právny nástupca, potom tento nárok na oslobodenie od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. u) zákona o súdnych poplatkoch nemá. Tento právny názor okresného súdu považuje ústavný súd za arbitrárny, keďže je v zrejmom rozpore s ustanovením § 460 Občianskeho zákonníka, z ktorého nepochybne vyplýva, že na dediča momentom smrti poručiťľa prechádzajú, inter alia, práva a záväzky zo záväzkových vzťahov, teda i zo spotrebiteľskej zmluvy. Dedič podávajúci žalobu, v ktorej sa domáha nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej poručiťľom, je v rovnakom právnom postavení, v akom by bol samotný poručiťľ (ako prvotný nositeľ práv a záväzkov zo spotrebiteľskej zmluvy), keby žalobu podával on sám.</p> <p>Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti treba dôjsť k záveru, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>K porušeniu čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 20 ods. 1 ústavy ako aj čl. 1 dodatkového protokolu</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na obsah označených ústavných práv a ústavných noriem, ktorý ústavný súd vo svojej judikatúre v minulosti vymedzil (porov. napr. II. ÚS 339/2015, bod 17 a nasl., II. ÚS 7/2014, bod 14 a nasl.), pochybenia okresného súdu podľa ústavného súdu nedosahujú intenzitu porušenia označených ústavných noriem a ústavných práv. Čo sa týka namietaného uznesenia okresného súdu z 9. mája 2018 ústavný súd pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie ústavnej sťažnosti nevyhovel, keďže príslušný rozhodovať o sťažnosti proti tomuto uzneseniu bol okresný súd (sudca), ktorý napokon o tomto napadnutom uznesení rozhodne.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru uznesením Okresného súdu Bratislava III porušené boli.</p> <p>Uznesenie Okresného súdu Bratislava III zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.</p> <p>Sťažovateľke priznáva úhradu trov konania voči Okresnému súdu Bratislava III a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>rozhodnutie ESLP vo veci Podbielski a PPU Polpure proti Poľsku rozhodnutie ESLP vo veci FC Mretebi proti Gruzínsku</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces poplatok-súdny práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prístup k súdu</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 185/2019</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Ochrana verejného záujmu</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Luboš Szígeti</p>

druh konania	konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	02.10.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	<p>Ak voči verejnému funkcionárovi vykonáva v zmysle čl. 9 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane verejného záujmu konanie miestne zastupiteľstvo, výpočet sumy pokuty, ktorá by mu mala byť uložená, nemožno upravovať podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.</p> <p>Ústavný súd, zohľadňujúc zmysel a účel ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorým je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech, ako aj na sankčný a preventívny charakter pokuty konštatuje, že v situácii, ak sa verejný funkcionár podľa čl. 2 ods. 1 písm. p) zákona o ochrane verejného záujmu (poslanec mestského zastupiteľstva a poslanec zastupiteľstiev mestských častí v Bratislave a v Košiciach) vzdá svojej odmeny, je potrebné pri výpočte pokuty vychádzať z odmeny, ktorá by tomuto verejnému funkcionárovi mala byť vyplatená v prípade, ak by sa svojej odmeny nevzdal. Ukladanie pokuty za porušenie povinnosti vypočítanej ako násobok nulovej odmeny, a to opakovane, by sa podľa ústavného súdu úplne mialo zmyslu a účelu ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.</p>
skutkový stav a základné fakty	Miestne zastupiteľstvo napadnutým rozhodnutím rozhodlo, že navrhovateľ tým, že nepodal písomne oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov do 10. januára 2019, porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo mu miestne zastupiteľstvo podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 16 tohto ústavného zákona uložilo pokutu v sume 1 013 €. Navrhovateľ pred ústavným súdom nespochybnuje to, že by si svoju povinnosť podľa označeného ustanovenia ústavného zákona o ochrane verejného záujmu nesplnil, namieta však výšku jemu uloženej pokuty, ktorá mala byť chybné (nezákonne) vypočítaná.
z odôvodnenia	Ústavný súd už judikoval, že v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov preskúmava aj správnosť výšky pokuty uloženej verejnému funkcionárovi (PLz. ÚS 1/2016). V zmysle ustálenej judikatúry má totiž každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavné súladný výklad aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 77/02, I. ÚS 82/07). Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ je poslancom miestneho zastupiteľstva, teda verejným funkcionárom podľa čl. 2 ods. 1 písm. p) zákona o ochrane verejného záujmu. Konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonáva v jeho prípade v zmysle čl. 9 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane verejného záujmu obecne zastupiteľstvo (miestne zastupiteľstvo). Z citovaného čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorým sa upravuje výpočet sumy pokuty pre verejného funkcionára, vyplýva, že označené ustanovenie sa aplikuje iba (!) na verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a) ústavného zákona (výbor). Keďže voči navrhovateľovi vykonáva v zmysle čl. 9 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane verejného záujmu konanie miestne zastupiteľstvo, výpočet sumy pokuty, ktorá mala byť navrhovateľovi uložená, nemožno na základe označeného ustanovenia upravovať. Rovnaký záver vyplýva aj z dôvodovej správy k ústavnému zákonu č. 545/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (pozri časť „K čl. I bod 14“). Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že vo veci navrhovateľa miestne

zastupiteľstvo pri výpočte pokuty aplikovalo ustanovenie zákona o ochrane verejného záujmu, ktoré v danom prípade aplikovať nemožno, a preto postupovalo v rozpore s týmto ústavným zákonom. V dôsledku nesprávnej aplikácie predmetného ustanovenia vo veci navrhovateľa mu bola uložená pokuta vyššia než pokuta, aká mu podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu mohla a mala byť uložená.

Pokiaľ ide o návrh navrhovateľa na to, aby ústavný súd rozhodol o porušení čl. 7 dohovoru v jeho veci, ústavný súd konštatuje, že v tomto druhu konania takéto rozhodnutie vydať nemôže (pozri § 239 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na argumentáciu miestneho zastupiteľstva ústavný súd nad rámec už uvedeného považuje za potrebné vyjadriť sa aj k otázke výpočtu pokuty v situácii, ak by sa verejný funkcionár (poslanec miestneho zastupiteľstva) vzdal svojej odmeny alebo by sa jej nevzdal, má na ňu právny nárok, ale zatiaľ mu nebola vyplatená. Pokiaľ ide o konkrétnu situáciu navrhovateľa, miestne zastupiteľstvo poukázalo na skutočnosť, že navrhovateľ sa odmeny za výkon funkcie poslanca miestneho zastupiteľstva nevzdal, ale iba neposkytol nevyhnutnú súčinnosť na to, aby mu mohla byť táto odmena vyplatená. Navrhovateľ túto skutočnosť vo svojej replike žiadnym spôsobom nespochybnil. Navrhovateľ teda má nárok na vyplatenie odmeny za výkon svojej funkcie, avšak táto mu zatiaľ z dôvodu jeho nesúčinnosti vyplatená nebola.

V prípade navrhovateľa, ktorý sa svojej odmeny nevzdal, je preto pri určení výšky pokuty potrebné vychádzať z odmeny, na ktorú má nárok, a to aj v prípade, ak mu ešte nebola vyplatená. Pre úplnosť a potreby praxe považuje ústavný súd za vhodné vyjadriť sa aj k situácii, keď sa poslanec miestneho zastupiteľstva vzdá svojej odmeny. V danej situácii by podľa navrhovateľa mala byť akákoľvek jemu uložená pokuta podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu 0 eur, keďže všetky týmto zákonom ustanovené pokuty sa vypočítavajú ako násobok mesačnej odmeny. Ústavný súd konštatuje, že na obdobnú situáciu reagoval ústavodarca ústavným zákonom č. 545/2005 Z. z., ktorým novelizoval ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. a zaviedol v ňom spôsob ukladania pokút verejným funkcionárom, voči ktorým vedie konanie výbor Národnej rady Slovenskej republiky a ktorý majú za výkon tejto funkcie odmenu, resp. plat 0 eur. Ústavodarca v dôvodovej správe poukázal na to, že „sankcia vo výške násobkov nuly sa míňa účinkom“.

Aj ústavný súd, zohľadňujúc zmysel a účel ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorým je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech (I. ÚS 82/07, II. ÚS 185/2014), ako aj na sankčný a preventívny charakter pokuty konštatuje, že v situácii, ak sa verejný funkcionár podľa čl. 2 ods. 1 písm. p) zákona o ochrane verejného záujmu (poslanec mestského zastupiteľstva a poslanec zastupiteľstiev mestských častí v Bratislave a v Košiciach) vzdá svojej odmeny, je potrebné pri výpočte pokuty vychádzať z odmeny, ktorá by tomuto verejnému funkcionárovi mala byť vyplatená v prípade, ak by sa svojej odmeny nevzdal.

Navyše, takýto výklad sleduje zámer ústavodarcu vyjadrený v ústavnom zákone č. 66/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon o ochrane verejného záujmu, keď s účinnosťou od 1. januára 2020 bude možné uložiť pokutu za nesplnenie si povinnosti podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu aj opakovane. Ukladanie pokuty za porušenie povinnosti vypočítanej ako násobok nulovej odmeny, a to opakovane, by sa podľa ústavného súdu úplne miňalo zmyslu a účelu ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Ústavný súd rozhodol:

	<p>Rozhodnutie Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory prijaté podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov zrušuje a vec vracia Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Vajnory na ďalšie konanie.</p> <p>Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Vajnory je povinné uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. PLz. ÚS 1/2016
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>pokuta</p> <p>mesto-mestská časť</p> <p>majetok</p> <p>verejný záujem, spoločenský záujem</p>

spisová značka	II. ÚS 200/2019
populárny názov	Trvanie dôvodov väzby
sudca spravodajca	Luboš Szigetí
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 2</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5</p> <p>zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov</p>
analytická právna veta	<p>Právny názor, že otázka dôvodnosti podozrenia zo spáchania žalovaného trestného činu môže byť riešená len s konečnou platnosťou, teda v rozsudku, ktorým sa rozhodne o vine, či nevine sťažovateľa. popiera účel a zmysel ustanovenia § 79 ods. 2 Trestného poriadku ukladajúceho súdu povinnosť skúmať v každej fáze trestného konania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. V skutočnosti totiž platí, že kým konečné hodnotenie výsledkov dokazovania v otázke viny či nevinu obžalovaného má miesto až v rozsudku, zatiaľ vzhľadom na ustanovenie § 79 ods. 2 Trestného poriadku je povinnosťou súdu počas celého priebehu trestného konania po podaní obžaloby skúmať, či dôvody väzby obžalovaného trvajú. Táto povinnosť zahŕňa v sebe aj neustále skúmanie existencie potrebnej miery podozrenia zo spáchania trestného činu uvedeného v obžalobe ako jednej z nevyhnutných podmienok ďalšieho trvania väzby obžalovaného.</p> <p>V prípade ak by boli všetky zákonom ustanovené podmienky trvania väzby splnené, skutočnosť, že sa vo veci samej nekoná s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, bez ďalšieho znamená, že trestne stíhaná osoba musí byť z väzby prepustená.</p>
skutkový stav a základné	Uznesením vyšetrovateľa z 24. mája 2016 bolo začaté trestné stíhanie za

<p>fakty</p>	<p>obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona za to, že v čase od 16.30 h dňa 23. mája 2016 do 7.45 h dňa 24. mája 2016 na Starej Vajnorskej 17 v Bratislave v skladových priestoroch obchodnej spoločnosti (ďalej len „poškodená“) malo dôjsť k odcudzeniu rôznych druhov liekov, čím bola spôsobená škoda v celkovej výške 500 000 €. Následne v tejto trestnej veci vyšetrovatel' uznesením z 1. júna 2016 vzniesol obvinenie voči sťažovateľovi s tým, že sa skutku mal dopustiť v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona a že celková spôsobená škoda mala byť vo výške „567.883,9147 €“. Uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) z 2. júna 2016 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s tým, že jeho väzba začala 30. mája 2016 o 15.30 h. Následne 9. júna 2016 bol sťažovateľ prepustený z väzby, a to pre účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý trval od 9. júna 2016 do 9. júna 2017. Po vykonaní uloženého trestu odňatia slobody 9. júna 2017 ihneď následne uznesením okresného súdu z 9. júna 2017 bol sťažovateľ podľa § 71 ods. 3 písm. d) Trestného poriadku na základe väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku opakovane vzatý do väzby s tým, že táto začala plynúť 9. júna 2017 o 15.30 h. Orgány činné v trestnom konaní počas ročného výkonu trestu odňatia slobody sťažovateľa v inej trestnej veci od 9. júna 2016 do 9. júna 2017 v trestnej veci sťažovateľa vôbec nekonali a nevykonali so sťažovateľom ako obvineným počas výkonu trestu žiadny procesný úkon. Dňa 24. novembra 2017 bola okresnému súdu podaná na sťažovateľa obžaloba za obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 a 4 písm. b) a ods. 5 písm. a) v spojení s § 138 písm. e) a § 20 Trestného zákona s tým, že podľa obžaloby výška škody mala byť už len 180 817,92 €. Sťažovateľ podal 2. apríla 2019 žiadosť o prepustenie z väzby. Uznesením okresného súdu z 5. apríla 2019 bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktorú po doručení písomného vyhotovenia uznesenia podrobne prostredníctvom obhajcu odôvodnil. V odôvodnení sťažnosti poukázal najmä na zmenu dôkazného stavu, resp. dôkaznej situácie, keďže z vykonaného objektívneho znaleckého dokazovania evidentne vyplýva, že obvinenie, resp. obžaloba nebola dokázaná, ale vyvrátená. Uznesením krajského súdu z 2. mája 2019 bola sťažnosť podaná sťažovateľom zamietnutá ako nedôvodná. Krajský súd napokon uznesením zo 13. augusta 2019 podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku vyhovel žiadosti sťažovateľa s tým, že sa ihneď prepúšťa z väzby na slobodu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti dáva do popredia dve námietky. Predovšetkým poukazuje na to, že hoci v žiadosti o prepustenie z väzby a v odôvodnení sťažnosti proti jej zamietnutiu sa zaoberal dôkazmi vykonanými na hlavných pojednávaniach, ktoré podľa jeho názoru výrazne spochybnili dôvodné podozrenie, že skutok tvoriaci predmet obžaloby mal spáchať on, krajský súd sa týmito okolnosťami vôbec nezaoberal, čím porušil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 79 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého je súd povinný skúmať v každom štádiu trestného konania, či dôvody väzby trvajú, alebo sa zmenili, resp. zoslabili (v danom prípade po dvoch rokoch od opakovaného vzatia do väzby). Ďalej zdôrazňuje, že po podaní obžaloby okresný súd nekoná vo veci samej s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, hoci je jeho povinnosťou takýmto spôsobom postupovať v čase, keď je trestne stíhaná osoba vo väzbe. Predseda krajského súdu (zhodne s predsedom senátu krajského súdu) je toho názoru, že dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu nebolo v čase vydania uznesenia krajského súdu rozptýlené, boli dané dôvody preventívnej väzby a neboli splnené dôvody umožňujúce nahradiť väzbu miernejším obmedzením. Preto považuje ústavnú sťažnosť za nedôvodnú. Ustanovenie čl. 5 ods. 3 dohovoru poskytuje osobám, ktoré boli zatknuté alebo inak zbavené slobody pre podozrenie, že spáchali trestný čin, záruky proti svojvoľnému alebo neodôvodnenému zbaveniu slobody. Hlavným účelom tohto ustanovenia je zaistiť, aby došlo k prepusteniu osoby, akonáhle zbavenie slobody prestane byť primerané, keďže existuje domnienka v prospech prepustenia na slobodu (Krejčíř c. Česká republika). Ustanovenie čl. 5 ods. 3 dohovoru poskytuje osobám, ktoré boli zatknuté alebo inak zbavené slobody pre</p>

podozrenie, že spáchali trestný čin, záruky proti svojvoľnému alebo neodôvodnenému zbaveniu slobody. Hlavným účelom tohto ustanovenia je zaistiť, aby došlo k prepusteniu osoby, akonáhle zbavenie slobody prestane byť primerané, keďže existuje domnienka v prospech prepustenia na slobodu (Krejčíř c. Česká republika).

Z uvedených stanovísk možno vyvodit', že podľa slovenského práva v prípade dlhšie trvajúcej väzby musia byť pre jej ďalšie trvanie splnené štyri podmienky. Musí existovať po formálnej stránke uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke sa vyžaduje existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je vznesené obvinenie s tým, že tento skutok musí napĺňať znaky niektorého trestného činu. Ďalej musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1, resp. 3 Trestného poriadku. Napokon musí byť splnená podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní, resp. súd vo veci samej postupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (mutatis mutandis I. ÚS 100/04). Pri aplikovaní už uvedených všeobecných zásad na daný prípad treba predovšetkým zo skutkového hľadiska konštatovať, že sťažovateľ bol (opakovane) vzatý do väzby 9. júna 2017. Obžaloba proti nemu bola podaná 24. novembra 2017. Žiadosťou z 2. apríla 2019 sa sťažovateľ domáhal prepustenia z väzby. V tejto žiadosti, inter alia, namietal, že dovtedy vykonanými dôkazmi sa nepotvrdilo, resp. v značnej miere oslabilo podozrenie, že skutok tvoriaci predmet obžaloby spáchal on. Tieto dôkazy aj konkrétne označil. K prvému hlavnému pojednávaniu okresného súdu došlo až 18. mája 2018, ďalšie hlavné pojednávanie sa uskutočnilo až 7. novembra 2018, pričom viaceré hlavné pojednávania sa nemohli uskutočniť najmä pre neúčast' prísediaceho sudcu, ale aj predvolaných svedkov. Trestná vec vedená proti sťažovateľovi dosiaľ nebola ukončená, ďalší termín hlavného pojednávania je nariadený na 6. september 2019. Uznesením krajského súdu z 13. augusta 2019 bol sťažovateľ z väzby na základe opakovanej žiadosti prepustený. Presný čas faktického prepustenia sťažovateľa z väzby nie je ústavnému súdu známy.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej sa krajský súd nezaoberal jeho argumentáciou poukazujúcou na to, že v priebehu súdneho konania došlo vykonanými dôkazmi k výraznému oslabeniu podozrenia, že sa skutku uvedeného v obžalobe dopustil on, treba predovšetkým uviesť, že podľa uznesenia krajského súdu z 2. mája 2019 je sťažovateľ i naďalej podozrivý z trestnej činnosti, ktorá sa mu kladie za vinu. V danom štádiu totiž krajský súd nerozhoduje o vine alebo nevine sťažovateľa, ale iba o otázke, či dôvody väzby naďalej trvajú. Skutočnosť, na ktoré sťažovateľ poukazuje, musí vyhodnotiť okresný súd v kontexte vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní pri rozhodovaní o vine alebo nevine. Podozrenie z trestnej činnosti a z účasti sťažovateľa na nej naďalej pretrváva. Ústavný súd považuje uvedenú argumentáciu krajského súdu za nepresvedčivú. Krajský súd dáva dôraz na to, že vo veci bola podaná obžaloba, čo dokazuje existenciu potrebného kvalifikovaného stupňa podozrenia aj vo vzťahu k dôvodnosti podozrenia, že sa práve sťažovateľ dopustil trestného činu uvedeného v obžalobe. Krajský súd ako keby vylučoval možnosť, že by v priebehu dokazovania na okresnom súde (ešte pred rozhodnutím vo veci samej) mohlo dôjsť k takej zmene dôkazného stavu, ktorá môže mať vplyv na dôvodnosť ďalšieho trvania väzby. Je totiž toho názoru, že otázka dôvodnosti podozrenia zo spáchania žalovaného trestného činu sťažovateľom môže byť riešená len s konečnou platnosťou, teda v rozsudku, ktorým sa rozhodne o vine, či nevine sťažovateľa. Tento právny názor je vo svojich dôsledkoch vlastne priamym popretím účelu a zmyslu ustanovenia § 79 ods. 2 Trestného poriadku ukladajúceho súdu povinnosť skúmať v každej fáze trestného konania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. V skutočnosti totiž platí, že kým konečné hodnotenie výsledkov dokazovania v otázke viny či nevinu obžalovaného má miesto až v rozsudku, zatiaľ vzhľadom na ustanovenie § 79 ods. 2 Trestného poriadku je povinnosťou súdu počas celého priebehu trestného konania po podaní obžaloby skúmať, či dôvody väzby obžalovaného trvajú. Táto povinnosť zahŕňa v sebe aj neustále skúmanie existencie potrebnej miery podozrenia zo spáchania trestného činu uvedeného v obžalobe ako jednej z nevyhnutných podmienok ďalšieho trvania väzby obžalovaného.

Vychádzajúc z dosiaľ uvedeného, bolo povinnosťou okresného súdu, ale následne aj krajského súdu zaoberať sa konkrétnymi námietkami sťažovateľa uvedenými v žiadosti jeho obhajcu o prepustenie z väzby, ktorými poukazoval na označené vykonané dôkazy, ktoré podľa jeho názoru relevantným spôsobom zoslabili podozrenie, že sa trestného činu uvedeného v obžalobe dopustil on. Pokiaľ tak krajský súd neurobil, porušil tým základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj jeho právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru. Sťažovateľ ďalej namieta, že po podaní obžaloby okresný súd nekoná vo veci samej s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, hoci je jeho povinnosťou takýmto spôsobom postupovať v čase, keď je trestne stíhaná osoba vo väzbe.

V danej súvislosti je z pohľadu ústavného súdu potrebné poukázať predovšetkým na uznesenie krajského súdu z 13. augusta 2019, ktorým bol sťažovateľ prepustený z väzby. V podrobných dôvodoch tohto uznesenia poukazuje krajský súd na relevantnú judikatúru ESLP a ústavného súdu týkajúcu sa povinnosti orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov konať vo veci samej vo väzobných veciach s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Veľmi podrobne, systematicky a inštruktívne vyzdvihuje konkrétne skutkové okolnosti, z ktorých dospel k záveru, že okresný súd v trestnej veci sťažovateľa nepostupuje s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Na základe týchto zistení dospel k záveru o potrebe prepustiť sťažovateľa z väzby, a to bez toho, aby skúmal, či inak ostatné (formálne i materiálne) dôvody väzby sú alebo nie sú naplnené. Je totiž toho názoru (v súlade s citovanou judikatúrou), že aj keď by boli všetky zákonom ustanovené podmienky trvania väzby splnené, skutočnosť, že sa vo veci samej nekoná s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, bez ďalšieho znamená, že trestne stíhaná osoba musí byť z väzby prepustená. V súvislosti s uznesením krajského súdu z 13. augusta 2019 ústavný súd poznamenáva, že jeho podstatný obsah je v diametrálnom rozpore so závermi uznesenia krajského súdu z 2. mája 2019, teda toho uznesenia, ktoré je predmetom podanej ústavnej sťažnosti. Pritom k zmene rozhodujúcich okolností, z ktorých obe uznesenia vychádzali, vlastne nedošlo (až na to, že nedostatočná rýchlosť konania okresného súdu evidentne pretrvala aj po 2. máji 2019). Zmenu právneho názoru krajského súdu si vysvetľuje ústavný súd tým, že obe uznesenia boli vydané inými senátmi.

Z pohľadu ústavného súdu prichodí konštatovať, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu z 13. augusta 2019 je v plnom súlade s judikatúrou ESLP a ústavného súdu k danej problematike a je zároveň veľmi podrobné a vo všetkých ohľadoch presvedčivé. Ústavný súd sa so závermi krajského súdu uvedenými v tomto uznesení plne stotožňuje a v celom rozsahu na ne poukazuje. V konečnom dôsledku to znamená, že aj vzhľadom na postup okresného súdu, ktorý nejavil známky osobitnej starostlivosti a urýchlenia, došlo uznesením krajského súdu z 2. mája 2019 k porušeniu základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj jeho práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru.

Čo sa týka namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 5 ods. 1 a 4, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, ústavný súd v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel, keďže podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na obsah označených ústavných práv a ústavných noriem, ktorý ústavný súd vo svojej judikatúre v minulosti vymedzil (II. ÚS 382/2014, II. ÚS 596/2014), pochybenia krajského súdu podľa ústavného súdu nedosahujú intenzitu porušenia označených ústavných noriem a ústavných práv.

Ústavný súd rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesením z 02. mája 2019 porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy SR ako aj jeho právo na osobnú slobodu podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru.

	<p>Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 02. mája 2019 zrušuje.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva úhradu trov konania a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>rozhodnutie ESĽP Krejčíř c. Česká republika</p> <p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 100/04</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>väzba-dôvody väzby</p> <p>väzba-rýchlosť rozhodovania</p> <p>trestné konanie</p> <p>väzba-trvanie</p> <p>diskriminácia-zákaz</p>

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 269/2019
populárny názov	Zvyšovanie dávok výsluhového zabezpečenia
sudca spravodajca	Jana Laššáková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	02.10.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 2</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach</p> <p>Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 14 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 39 ods. 1</p> <p>Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 26</p>
analytická právna veta	<p>Podľa § 81 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, v zmysle ktorého dávky výsluhového zabezpečenia priznáva, zvyšuje, znižuje, vypláca, zastavuje a odníma policajtovi útvar sociálneho zabezpečenia, na (správne) konanie (v zmysle § 83 a nasl. zákona o sociálnom zabezpečení) vo veciach týchto dávok je oprávnený útvar sociálneho zabezpečenia, a nie priamo Slovenská republika (žalovaná). V právnej veci žaloby preto nie je daná ani pasívna vecná legitímácia žalovanej.</p> <p>Zmenou právnej úpravy valorizácie dávky výsluhového zabezpečenia (výsluhového dôchodku) došlo k zmene spôsobu jeho valorizácie a takáto zmena týkajúca sa rovnako všetkých bývalých príslušníkov Policajného zboru nemôže byť považovaná za diskriminačnú. Výsledok rokovania o návrhoch zákonov Národnej rady Slovenskej republiky ako zákonodarného orgánu, t. j. prijatie zmeny zákona, nemôže napĺňať znaky diskriminácie v zmysle zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. Totiž zákon (prípadne jeho zmena) môže byť podrobený „iba“ ústavnému prieskumu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade zákonov s ústavou (vrátane čl. 12 ods. 2 ústavy o zákaze diskriminácie) a kým o zákone ústavný súd v konaní o jeho súlade nevysloví jeho nesúlad, platí prezumpcia jeho ústavnosti.</p>

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ ako žalobca a zároveň bývalý príslušník Policajného zboru na výsluhovom dôchodku návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) proti Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Národnou radou Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaná“) sa medzi iným s poukazom na porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie domáhal priznania nároku na valorizáciu (zvýšenie) dávky výsluhového zabezpečenia za rok 2012 v zmysle zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) v znení účinnom do 29. júna 2012. Sťažovateľ podaním z 1. apríla 2015 (ďalej aj „návrh na prerušenie konania“) navrhol, aby okresný súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy. Okresný súd rozsudkom (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) návrh na prerušenie konania a zároveň aj žalobu zamietol. Sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu tak, že krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Následne sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu včas dovolanie – mimoriadny opravný prostriedok, ktorý bol uznesením najvyššieho súdu odmietnutý. Uznesenie najvyššieho súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 15. apríla 2019.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K záverom okresného a krajského súdu</p> <p>Ústavný súd v zhode so záverom okresného súdu uvádza s odvolaním sa na § 81 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, v zmysle ktorého dávky výsluhového zabezpečenia priznáva, zvyšuje, znižuje, vypláca, zastavuje a odníma policajtovi útvar sociálneho zabezpečenia, že na (správne) konanie (v zmysle § 83 a nasl. zákona o sociálnom zabezpečení, pozn.) vo veciach týchto dávok je oprávnený útvar sociálneho zabezpečenia, a nie priamo Slovenská republika (žalovaná). Okrem toho okresný súd zároveň s poukazom na § 68 ods. 13 zákona o sociálnom zabezpečení v znení účinnom od 30. júna 2012 dospel k názoru, že zmenou právnej úpravy valorizácie dávky výsluhového zabezpečenia (výsluhového dôchodku) došlo iba k zmene spôsobu jeho valorizácie a takáto zmena týkajúca sa rovnako všetkých bývalých príslušníkov Policajného zboru nemôže byť považovaná za diskriminačnú. V danej súvislosti okresný súd zároveň dodal, že výsledok rokovania o návrhoch zákonov Národnej rady Slovenskej republiky ako zákonodarného orgánu, t. j. prijatie zmeny zákona, nemôže napĺňať znaky diskriminácie v zmysle zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. Totiž zákon (prípadne jeho zmena) môže byť podrobený „iba“ ústavnému prieskumu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade zákonov s ústavou (vrátane čl. 12 ods. 2 ústavy o zákaze diskriminácie) a kým o zákone ústavný súd v konaní o jeho súlade nevysloví jeho nesúlad, platí prezumpcia jeho ústavnosti. V právnej veci žaloby preto nie je daná ani pasívna vecná legitímácia žalovanej. Z uvedených dôvodov okresný súd žalobu zamietol. Napokon okresný súd s odvolaním sa na čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ustáľiac, že v právnej veci žaloby sa nevyskytuje žiadna predbežná otázka podľa medzinárodnej zmluvy, ktorú by musel riešiť podaním žiadosti o rozhodnutie na Súdnom dvore, zamietol aj návrh na prerušenie konania.</p> <p>Krajský súd, v plnej miere stotožniac sa so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, na zvýraznenie správnosti týchto záverov vo svojom rozhodnutí v rámci svojho odôvodnenia uviedol, že ak v roku 2012 nedošlo k zvýšeniu funkčných plátov príslušníkov Policajného zboru, od ktorých sa v zmysle § 68 ods. 13 zákona o sociálnom zabezpečení v znení účinnom od 30. júna 2012 odvíja aj zvýšenie dávok výsluhového zabezpečenia, nedošlo ani k zvýšeniu týchto dávok. Oproti všeobecnému systému sociálneho poistenia v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodujúcom</p>

období v právnej veci žaloby ide o osobitný systém sociálneho poistenia policajtov a vojakov, t. j. o dve odlišné skupiny osôb, a v rámci jednotlivej skupiny sa za rovnakých, resp. obdobných podmienok s týmito osobami zaobchádza rovnako. Porovnávať zvyšovanie dávok v týchto dvoch odlišných systémoch nie je nijako dôvodné. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu ďalej zjavne vyplýva, že využitie možnosti podania odvolania – riadneho opravného prostriedku proti rozsudku okresného súdu aj v časti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a jeho následné podrobenie odvolaciemu prieskumu aj v tejto časti plne zachováva zásadu dvojinštančnosti súdneho konania a vzhľadom na zjavnú nedôvodnosť tohto návrhu z 1. apríla 2015 rozhodnutie o ňom rozsudkom okresného súdu zo 7. apríla 2015 je v plnom súlade so zásadou hospodárnosti konania. Podľa názoru ústavného súdu tak nijako nemožno dospieť k záveru, že by odôvodnenie rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu nezodpovedalo požiadavkám ústavnosti z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie, resp. práva na spravodlivý súd. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K uzneseniu najvyššieho súdu

Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k dovolacím námietkam sťažovateľa zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva podľa čl. 39 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 14 dohovoru

V súvislosti s prípadným porušením čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 14 dohovoru ústavný súd pripomína svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej „Zásady uvedené v čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v súhrne vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv a zároveň majú aj univerzálny charakter. Sú to ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach“. (I. ÚS 59/97, mutatis mutandis I. ÚS 8/97, PL. ÚS 14/98, III. ÚS 383/2016). Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd konštatoval, že čl. 12 ústavy nemožno považovať za základné právo, ktoré podlieha samostatnej ochrane prostredníctvom inštitútu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto jeho prípadné porušenie môže posudzovať len v spojení s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Čo sa týka rozsahu základných práv garantovaných v čl. 39 ods. 1 ústavy, je potrebné uviesť, že ústavodarca v čl. 39 ods. 3 ústavy poskytol zákonodarcovi pomerne široký priestor na úvahu, aký vecný a osobný rozsah sociálneho systému pri zabezpečení sociálnych udalostí, do ktorých sa dostanú fyzické osoby, vytvorí; pritom taký, ktorý by bol v súlade s ústavou. Ide o sociálny systém s dlhodobými právnymi účinkami presahujúcimi svojimi dôsledkami niekoľko desiatok rokov (PL. ÚS 11/08).

	<p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľ a odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 14/98
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	<p>dôchodok-výsluhový</p> <p>rovnosť, rovnoprávnosť-v zaobchádzaní</p> <p>predbežná (prejudiciálna) otázka-konanie o prejudiciálnej otázke SD EÚ</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p> <p>dovolanie-dovolacie dôvody</p> <p>práva a slobody – hospodárske, sociálne a kultúrne práva-právo na primerané hmotné zabezpečenie</p> <p>diskriminácia-zákaz</p> <p>konanie-prerušenie</p> <p>dovolanie-prípustnosť</p>

Uznesenie - priet'ahy:

spisová značka	II. ÚS 249/2019
populárny názov	Kolízia záujmov zástupcu a zastúpených
sudca spravodajca	Jana Laššáková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o právach dieťaťa čl. 16</p> <p>Dohovor o právach dieťaťa čl. 7 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 41 ods. 4</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2</p> <p>Charta základných práv Európskej únie čl. 24</p> <p>Charta základných práv Európskej únie čl. 47</p> <p>Charta základných práv Európskej únie čl. 7</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2</p> <p>Charta základných práv Európskej únie čl. 24 ods. 3</p>
analytická právna veta	<p>Splnomocnenie advokátky na zastupovanie maloletých pred ústavným súdom udelené otcom maloletých ako ich zákonným zástupcom na zastupovanie svojej osoby (otca), ako aj maloletých pred ústavným súdom nemožno považovať vzhľadom na okolnosti a špecifiká veci za prípustné v tomto konaní pred ústavným súdom. V rámci konania pred všeobecnými súdmi bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým mal sťažovateľ – otec maloletých zakázaný styk s maloletými a zároveň okresný súd ustanovil maloletým kolízneho opatrovníka z dôvodu obavy, že by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletými. Otec maloletých je v tomto prípade v konflikte záujmov, čo sa týka jeho možnosti ako zákonného zástupcu splnomocňovať akéhokoľvek právneho zástupcu na zastupovanie maloletých pred ústavným súdom v smere dožadovania sa rozhodnutia ústavného súdu v prospech otca. Ústavný súd preto hodnotí, že ústavná sťažnosť maloletých nespĺňa zákonom o ústavnom súde predpísané náležitosti splnomocnenia (a to náležitosti v zmysle § 34 zákona o ústavnom súde) a je potrebné ju podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom</p>

	súde odmietnuť.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ podanou sťažnosťou namieta predovšetkým neefektívny postup všeobecných súdov, ktorým boli spôsobené prietahy v konaní v celkovej dĺžke 4 rokov a 10 mesiacov, poukazujúc aj na niektoré procesné pochybenia týkajúce sa najmä doručovania. Podstata celého „spor“ je samotná úprava práv a povinností k maloletým, o ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom okresného súdu zo 14. novembra 2014 (ďalej len „rozsudok vo veci samej“). Proti rozsudku okresného súdu vo veci samej podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením z 18. novembra 2015 tak, že rozsudok okresného súdu vo veci samej zrušil a vrátil na ďalšie konanie, v odôvodnení odkázal na konanie vedené Okresným súdom Bratislava I vo veci návrhu návratu maloletých do krajiny obvyklého pobytu. Ďalšou líniou je úprava práv a povinností k maloletým dočasného charakteru, ktorú riešil okresný súd na návrh matky maloletých uznesením z 24. júla 2014 (ďalej len „uznesenie o predbežnom opatrení“). Proti uzneseniu o predbežnom opatrení podal sťažovateľ odvolanie a zároveň vzniesol námietku nedostatku právomoci okresného súdu. O odvolaní proti uzneseniu o predbežnom opatrení krajský súd rozhodol uznesením zo 16. decembra 2014 tak, že ho potvrdil. O sťažovateľovej námietke vo veci právomoci okresný súd rozhodol uznesením z 29. septembra 2014 (ďalej len „uznesenie o zamietnutí námietky“) tak, že túto vyhodnotil ako námietku miestnej nepríslušnosti a zamietol ju. Proti uzneseniu o zamietnutí námietky sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením zo 16. decembra 2014 tak, že uznesenie okresného súdu o zamietnutí námietky zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ podal 7. januára 2015 návrh na návrat maloletých do krajiny obvyklého pobytu, ktorý bol Okresným súdom Bratislava I (ešte pred rozhodnutím krajského súdu o odvolaní proti uzneseniu o predbežnom opatrení). Vo veci návratu maloletých rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo 14. júna 2016 (podľa slov sťažovateľa bolo konanie právoplatne ukončené 27. júna 2016) tak, že nenariadil návrat maloletých do krajiny obvyklého pobytu, teda do Českej republiky, keďže prihliadol na zásadu najlepšieho záujmu maloletých. Špecifikom prejednávaneho prípadu je tvrdenie sťažovateľa o tom, že okresný súd nemal právomoc prejednávať daný prípad vzhľadom na konanie o úprave práv a povinností prebiehajúce v Českej republike na návrh sťažovateľa. Poslednou, okrajovou líniou v danom konaní je aj to, že okresný súd na pojednávaní konanom 10. mája 2017 z dôvodu zmeny bydliska matky maloletých preniesol miestnu príslušnosť Okresnému súdu Bratislava I. Okresný súd Bratislava I však nesúhlasil s prenesením miestnej príslušnosti, a tak vo veci rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý uznesením sp. zn. 3 NcC 19/2017 z 31. júla 2017 určil ako miestne príslušný súd práve okresný súd.</p>
z odôvodnenia	<p>K ústavnej sťažnosti maloletých</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti sú ako sťažovatelia v 2. a 3. rade uvedení maloletí. Ústavnému súdu bolo doručené splnomocnenie advokátky na zastupovanie maloletých pred ústavným súdom. Z obsahu tohto splnomocnenia vyplýva, že ho udeľuje otec maloletých ako ich zákonný zástupca na zastupovanie svojej osoby (otca), ako aj maloletých pred ústavným súdom. Uvedené splnomocnenie nemožno považovať vzhľadom na okolnosti a špecifiká veci za prípustné v tomto konaní pred ústavným súdom. V rámci konania pred všeobecnými súdmi bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým mal sťažovateľ – otec maloletých zakázaný styk s maloletými a nesmel sa k nim priblížiť na vzdialenosť do 3 m (predbežné opatrenie bolo vydané z dôvodu agresívneho správania otca maloletých), a zároveň okresný súd ustanovil maloletým kolízneho opatrovníka z dôvodu „obavy, že by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletými“. Je síce pravdou, že okresný súd rozsudkom vo veci samej zveril maloletých do osobnej starostlivosti matky a styk otca s deťmi neupravil, na druhej strane bol však uvedený rozsudok uznesením krajského súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Na podklade tohto zrušujúceho uznesenia bolo konanie vo veci úpravy práv a povinností uznesením okresného súdu zo 16. marca 2018 zastavené. Otec maloletých je v tomto prípade v konflikte záujmov, čo sa týka jeho možnosti ako zákonného zástupcu</p>

	<p>splnomocňovať akéhokoľvek právneho zástupcu na zastupovanie maloletých pred ústavným súdom v smere dožadovania sa rozhodnutia ústavného súdu v prospech otca (podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov: „Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.“). Ústavný súd preto hodnotí, že ústavná sťažnosť maloletých nespĺňa zákonom o ústavnom súde predpísané náležitosti splnomocnenia (a to náležitosti v zmysle § 34 zákona o ústavnom súde) a je potrebné ju podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde odmietnuť.</p> <p>K porušeniu sťažovateľovho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy</p> <p>Z petítu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie v ústavnej sťažnosti označených práv naprieč celým konaním (na okresnom súde aj na krajskom súde) vo veci úpravy práv a povinností k maloletým. Napriek tomu, že sťažovateľ označil aj porušenie základného práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, neoznačil v petite ústavnej sťažnosti, v ktorom konkrétnom meritórnom rozhodnutí ktorého súdu vidí porušenie označeného základného práva.</p> <p>K porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Reflektujúc uvedené východiská svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, ktorou namieta postup v konaní na okresnom súde, ako aj v konaní na krajskom súde. Zo zistení ústavného súdu však vyplýva, že konanie vo veci úpravy práv a povinností k maloletým bolo ukončené uznesením z 20. februára 2019 tak, že uznesenie okresného súdu zo 16. marca 2018 v napadnutej časti krajský súd potvrdil, a teda rozhodol, že nie je daná právomoc slovenských súdov na rozhodovanie vo veci a konanie vo veci úpravy práv a povinností k maloletým zastavil. Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že konanie o úprave práv a povinností k maloletým prebieha na Okresnom súde Kladno. Z uvedeného zistenia teda vyplýva, že v ústavnej sťažnosti označení porušovateľa – okresný súd ani krajský súd už v čase podania ústavnej sťažnosti nemohli porušovať základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže v čase doručenia ústavnej sťažnosti boli napadnuté konania právoplatne zastavené.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmieta.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>prieťahy v konaní-neeфекtívny postup prieťahy v konaní-nečinnosť právomoc-právomoc všeobecného súdu maloletý-úprava práv a povinností k maloletému</p>

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.